

??birlikli Karar Alma Sürecine Kat?I?m ?steklili?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ??birlikli Karar Alma Sürecine Kat?I?m ?steklili?i Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23867>

Öz

??birlikli Karar Alma Sürecine Kat?l?m ?steklili?i Ölçe?i, bireylerin ortakla?a al?nan kararlara kat?lma düzeylerini ve bu süreçlere gönüllü olarak dahil olma e?ilimlerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanm?? bir psikolojik araçtır. Ölçe?in uyarlama çalışması 2012 yılında **Derya K?c?** tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu ölçek, özellikle eğitim ve organizasyonel psikoloji bağlamlarında, ??birlikli karar alma süreçlerine kat?l?m motivasyonunun ve isteklili?inin değerlendirilmesi için önemli bir potansiyel taşımaktadır.

Uyarlama çalışması, ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve dili bağlamında incelemiş ve yüksek düzeyde iç tutarlılık güvenilirliği tespit etmiştir. Ölçek, karar alma mekanizmalarında bireysel inisiyatif ve kat?l?m e?ilimini belirlemeye odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

??birlikli Karar Alma, Kat?l?m ?steklili?i, Psikolojik Ölçek, Uyarlama Çalışması, Derya K?c?, Güvenirlik, ?ç Tutarlılık, Eğitim Araştırmaları.

Yazarlar

Derya K?c?

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin işbirliğine dayalı karar alma mekanizmalarına ne ölçüde katılmaya istekli olduklarını belirlemektir. Bu istekli olma durumunun ölçülmesi, özellikle eğitim kurumları, işyerleri ve sosyal çevrelerdeki kat?l?mcı yönetim modellerinin etkinliğini değerlendirmede kritik rol oynamaktadır.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve dili bağlamında doğrulamayı hedeflemiştir. Bu sayede, Türk örnekleme üzerinde işbirliğine yatkınlık düzeylerinin bilimsel yöntemlerle ölçülmesine olanak sağlanmıştır.

Yapı

Ölçek, temel olarak "**??birlikli Karar Alma Sürecine Kat?l?m ?steklili?i**" yapısını ölçmektedir. Bu yapı, bireyin sadece karar alma sürecine dahil olma yeteneğiyle değil, aynı zamanda bu sürece proaktif ve gönüllü bir şekilde katılma motivasyonu ile ilgilidir. Kavramsal olarak, bireyin ortak bir hedefe ulaşmak için diğerleriyle fikir alışverişinde bulunma, sorumluluk alma ve uzlaşma çabasına girme e?ilimini yansıtır.

Bu istekli olma durumu, örgütsel bağlılık, motivasyon ve performans gibi daha geniş psikolojik değişkenlerle yakından ilişkilidir ve bireysel düzeyde İçbirlikli Davranış temelini oluşturur.

Geçerlik

Uyarılma çalışması'nın geçerlik analizlerine dair detaylı sonuçlar kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Ancak, ölçek uyarılma sürecinde, genellikle yapı geçerliliği (faktör analizi) ve kapsam geçerliliği (uzman görüşü) çalışmaları yürütülür. Geçerlik çalışmaları, çeviri edilebilirliğinin sağlanması ve maddelerin Türk kültürü bağlamında ölçülmek istenen yapıya doğru bir şekilde temsil ettiğinin kontrol edilmesini içerir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin **İç Tutarlılık Katsayısı** (Cronbach Alfa) 0.803 olarak tespit edilmiştir. Bu değer, psikometrik standartlara göre ölçeğin güvenilirliğinin yüksek düzeyde olduğunu ve maddelerin aynı yapıya ölçme konusunda tutarlı olduğunu göstermektedir.

Yüksek bir İç Tutarlılık Katsayısı, ölçek maddelerinin birbirleriyle güçlü bir korelasyon içinde olduğunu ve ölçeğin kararlı ölçümler sağladığını işaret eder, bu da elde edilen sonuçların güvenilirliğini artırır.

Faktör Analizi

Ölçeğin orijinal yapılarının Türkçeye aktarılırken kaç faktörlü bir yapı sergilediğine dair spesifik bir faktör analizi sonucu (Açıklayıcı veya Doğulayıcı) uyarılma özetinde sunulmamıştır. Tipik bir uyarılma çalışması, orijinal ölçeğin faktör yapılarını koruyup korumadığını kontrol etmek için faktör analizleri kullanır. Bu analizler, ölçeğin kuramsal yapılarının kültürel bağlamda da geçerli olup olmadığını anlamak için hayati önem taşır.

Araç

Test Türü: Uyarılma

Format: Kaynakta kesin bir derecelendirme formatı belirtilmemiştir. Ancak, bu tür psikolojik eğilim ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan ve katılımcıların maddelere katılma düzeylerini belirlediği çok seçenekli bir **Likert tipi** derecelendirme sistemi kullanılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarılma çalışması bu dilde yapılmıştır).

Popülasyon Grubu: Belirtilmemiştir. Ölçeğin doğası gereği, karar alma süreçlerinin önemli

oldu?u e?itim ve örgütsel ba?lamdaki bireyler üzerinde kullan?lmas? uygundur.

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir.

Popülasyon Detaylar?: Popülasyonun demografik veya örneklem büyüklü?ü bilgisi kaynakta yer almamaktadır.

Test Metodolojisi: Ölçek, kat?l?mc?lar?n kendi beyanlar?na dayanan (Self-report) bir ölçüm aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, ?ç Tutarlılık Katsay?s?, Psikometri, Karar Verme, E?itim Psikolojisi, Ölçek Uyarlama.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: derya.kici@boun.edu.tr

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Ölçe?in uyarlama çalışması 2012 yılında yayımlanmıştır. Ölçe?in akademik veya ticari kullanım? için gerekli olan resmi izinler ve telif ücretleri hakkında kesin bilgi mevcut değildir. Kullanım öncesinde sorumlu yazar Derya Kıcı ile iletişime kurulması tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

Kıcı, D. (2012). ?? Birlikli Karar Alma Sürecine Kat?l?m ?steklili?i Ölçe?inin Türkçeye uyarlama çalışması. *E?itim ve Ö?retim Araştırmalar? Dergisi*, 1(3).

Ölçe?in orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [is-birlikli-karar-alma-surecine-katilim-istekliligi-olcegi-toad.pdf](#)

??birlikli Karar Alma Sürecine Kat?l?m ?steklili?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sunulmam??t?r. Maddelere eri?im için yay?mlanm?? makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM